

Tbassir espert dwar riskji bijoloġiċi emergenti relatati mas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol (OHS)

Madwar 320,000 haddiem minn madwar id-dinja jmutu kull sena kawża ta' mard li jittiehed, daqs 5,000 minnhom fl-Unjoni Ewropea ⁽¹⁾. Fl-aħħar 10 snin, il-kopertura tal-mezzi tax-xandir qajjmet kuxjenza pubblika dwar il-perikli bijoloġiċi, bħall-antraċe minħabba attivitajiet bijoterroristiċi, is-severe acute respiratory syndrome (SARS) u t-theddida ta' l-influenza tat-tjur. Iżda l-aġenti bijoloġiċi jinsabu kullimkien u, f'haġna postijiet tax-xogħol, il-haddiema jiffaċċjaw riskji bijoloġiċi perikolużi haġna.

X'inhuma riskji emergenti?

'Riskju emergenti fil-qasam ta' l-OHS' huwa kwalunkwe riskju li huwa kemm **ġdid** kif ukoll **li maż-żmien dejjem qed jiżdied**.

Ġdid tfisser li:

- qabel, ir-riskju ma kienx jeżisti; jew
- kwistjoni li ilha għaddejja issa hija meqjusa bħala riskju minħabba għarfien xjentifiku jew perċezzjonijiet pubbliċi ġodda.

Ir-riskju **qiegħed jiżdied** jekk:

- in-numru ta' perikli li jwasslu għar-riskju qiegħed jikber; jew
- il-probabbiltà ta' l-espożizzjoni qiegħda tikber; jew
- l-effett tal-periklu fuq is-saħħa tal-haddiema qiegħed imur għall-aġar.

Kif iridu jiġu identifikati r-riskji emergenti?

L-istrategija tal-Komunità 2002-06 ⁽²⁾ ħajjret lill-aġenzija biex 'tistabilixxi osservatorju tar-riskji' bil-għan li 'janticipla riskji ġodda u emergenti'. It-tbassir espert kien ifformulat f'dan il-kuntest, mir-riżultati tat-tliet servejs konsekuttivi f'għamla ta' kwestjonarji, bl-użu tal-metodu Delfi. Bl-użu ta' dan il-metodu, ir-riżultati tar-rawnd tas-servej preċedenti jingħataw lura lill-esperti biex ikomplu jiġu evalwati sakemm jinkiseb il-kunsens ta' kulhadd. Sabiex jiġu vvalutati r-riskji, intużat skala Likert bi skor minn 1 sa 5. Sitta u tletin espert minn 20 Stat Membru, flimkien ma' l-lvizzera, ipparteċipaw f'dan is-servej. Dawn l-esperti kellhom mill-inqas haġnes snin esperjenza fil-qasam ta' l-OHS u r-riskji bijoloġiċi.

X'inhuma l-aktar riskji bijoloġiċi emergenti?

Tnejn mill-punti ewlenin ta' tħassib enfasizzati — ir-riskji fil-qasam ta' l-OHS marbuta ma' l-epidemiji globali u ma' l-organizmi rezistenti għall-medicina fil-post tax-xogħol — juru kemm huwa importanti li r-riskji bijoloġiċi jiġu ttrattati **b'mod globali u b'kooperazzjoni bejn dixxiplini** bħalma huma l-OHS, is-saħħa pubblika, is-saħħa ta' l-annimali, il-ħarsien ambjentali u s-sigurtà ta' l-ikel.

Epidemiji globali

Anki fis-seklu 21 qegħdin jitfaċċaw patoġeni ġodda, bħalma huma s-SARS u l-influenza tat-tjur. Qed jergħu jitfaċċaw ukoll mard li jistgħu jikkawżaw tifqigħa ta' l-istess mard, bħall-kolera u l-yellow fever.

Riċerkaturi Ewropej jistudjaw il-virusijiet ta' l-influenza tat-tjur bil-għan li jiżviluppaw vaċċini ġodda — Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Venezie, l-Italja

Meta jitfaċċa patoġenu (organizmu li jikkawża l-mard) — minħabba l-velocità u l-volum tat-traffiku u l-kummerċ internazzjonali — dan jista' **jinfirx madwar id-dinja b'heffa, b'hekk jibda marda pandemika ġdida**. Minħabba li haġna minn dan il-mard huwa zoonosi (mard trasmess lill-bniedem mill-annimali), il-haddiema li jinsabu l-aktar fir-riskju huma dawk f'kuntatt ma' annimali infettati, jew ma' aerosols, trab jew uċuh ikkontaminati mit-tnixxijiet tagħhom. Haddiema involuti f'kummerċ globali u dawk esposti għal nies infettati bħall-impjegati tal-kura tas-saħħa u l-ekwipaġġ ta' l-ajruplani huma gruppi oħra esposti għal riskju għoli.

Organizmi rezistenti għall-medicina

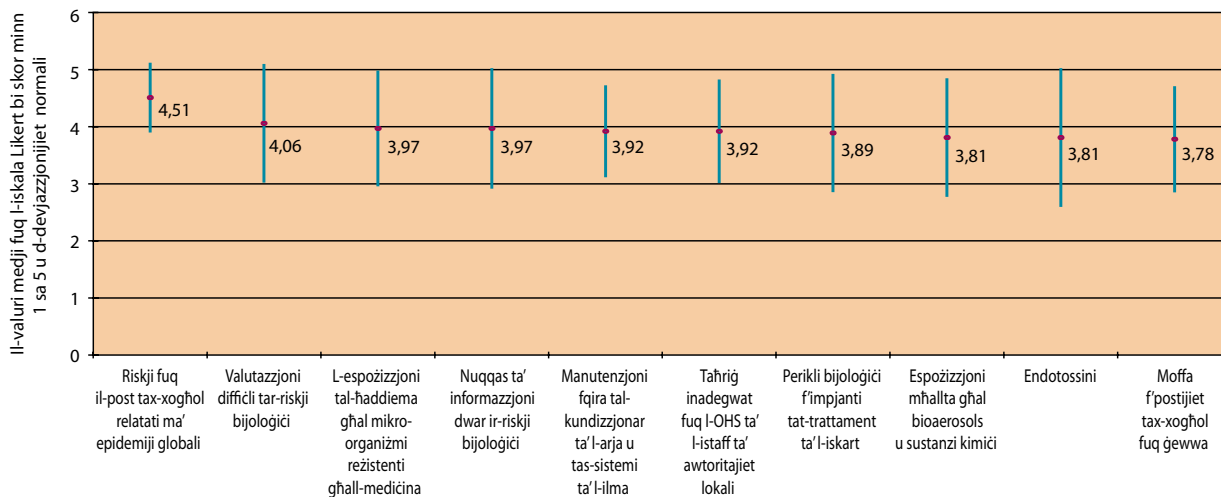
L-aġenti kontra l-mikrobi naqqsu t-theddida tal-mard li jittiehed. Madankollu, dan is-suċċess huwa espert għall-riskju mill-feġġa u mit-tixrid madwar id-dinja ta' organizmi rezistenti għal aġenti kontra l-mikrobi, primarjament bħala riżultat ta' l-użu eċċessiv jew ta' l-użu hażin ta' l-antibijotiċi. **Il-haddiema fil-qasam tal-kura tas-saħħa huma fir-riskju minħabba l-emergenza ta' organizmi bħal methicillin resistant staphylococcus aureus (MRSA) u tuberkolozi rezistenti ferm għall-medicina (XDR-TB)**. L-organizmi rezistenti joħloqu wkoll riskju għall-haddiema f'kuntatt ma' l-annimali. Organizmi rezistenti għall-medicina jwasslu għal infezzjonijiet severi li kieku ma jseħħu u għal aktar nuqqasijiet fit-trattament.

Valutazzjoni baġħtuta tar-riskji

Din hija t-tieni l-aktar kwistjoni importanti identifikata fis-servej. Minkejja l-obbligu għall-valutazzjoni tar-riskji bijoloġiċi preskritti mid-Direttiva 2000/54/KE ⁽³⁾, **l-għarfien u l-informazzjoni dwar perikli bijoloġiċi għadhom mhux żviluppatti**. Fil-prattika, huwa diffiċli li ssir valutazzjoni kif suppost tar-riskji bijoloġiċi. Jeħtieġ li jkunu żviluppatti metodi aħjar għall-kejl u l-valutazzjoni ta' l-espożizzjoni għal aġenti bijoloġiċi u relazzjonijiet stabbiliti sew bejn id-doża u l-effett.

⁽¹⁾ Driscoll, T., Takala, J., Steenland, K., Corvalan, C. and Fingerhut, M., 'Review of estimates of the global burden of injury and illness due to occupational exposures', Gurnal Amerikan tal-Medicina Industrijali, Vol. 48, Nru. 6, 2005, pp. 491-502.

⁽²⁾ 'Adattament għal bidla fix-xogħol u s-soċjetà: strategija ġdida tal-Komunità dwar is-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol 2002-06', COM(2002) 118 finali.

L-10 riskji bijoloġiċi emergenti l-aktar importanti identifikati fis-servej

Barra dan, in-nuqqas ta' informazzjoni mgħoddija lill-ħaddiema — per eżempju, **provvista inadegwata ta' tahriġ fuq l-OHS** lill-ħaddiema — kienet kwistjoni oħra li tqajjmet.

It-trattament ta' l-iskart

Sitwazzjonijiet ta' espożizzjoni ġodda u kumplessi jinsabu f'industriji ġodda bħal dawk tat-trattament ta' l-iskart. L-industrija tat-trattament ta' l-iskart tħaddem numru ta' ħaddiema li kulma jmur qiegħed dejjem jikber. Madankollu, ir-regolazzjoni tagħha kienet żviluppata primarjament għal skopijiet ambjentali u tonqos milli tindirizza l-kwistjonijiet ta' l-OHS b'mod suffiċjenti. Il-problemi ewlenin tas-saħħa osservati fil-ħaddiema huma kkawżati mill-*bioaerosols*, li fihom varjetà ta' mikro-organizmi li jinġarru mill-arja, inklużi **moffa u endotossini, kif ukoll taħlitiet organiċi volatili (VOCs). Effetti fuq is-saħħa rrapportati jinkludu infjammazzjoni fil-parti ta' fuq tas-sistema respiratorja** u mard tal-pulmun, *organic dust toxic syndrome* (ODTS), problemi gastro-intestinali, reazzjonijiet allergiċi, mard tal-ġilda u irritazzjoni ta' l-għajnejn u membrani mukużi. Il-kuntatt ma' l-iskart u affarijiet mediċi li jaqtgħu jew li jinngħu jista' jwassal għal infezzjonijiet oħrajn, inkluż l-epatite u l-*human immunodeficiency virus infection* (HIV).

Il-kwalità ta' l-arja ta' ġewwa

Espożizzjoni simili sseħħ ukoll f'postijiet tax-xogħol tradizzjonali bħal ufficċji, li qegħdin jiżviluppaw flimkien mas-settur tas-servizzi. Il-**moffa** li tingarr mill-arja, bħala eżempju, tinsab kullimkien fuq ġewwa. L-espożizzjoni għall-moffa tista' twassal għall-ażżma, mard fil-parti ta' fuq tas-sistema respiratorja, uġiġħ ta' ras, sintomi bħal dawk ta' l-influenza, infezzjonijiet, mard allergiku, u irritazzjoni ta' l-immieher, tal-grizmejn, ta' l-għajnejn u tal-ġilda, u tikkontribwixxi għas-*sick building syndrome*. S'issa ġew identifikati aktar minn 100,000 speċi ta' moffa, iżda fil-fatt jista' jkun li hemm mal-miljun u nofs imxerredin mad-dinja kollha. Il-moffa li tingarr mill-arja tinsab ukoll fit-trattament ta' l-iskart u tad-drenaġġ, fl-imtiehen tat-tajjar u fis-settur ta' l-agrikoltura.

Manutenzjoni fqira tas-sistemi ta' l-ilma u tal-kundizzjonar ta' l-arja wkoll twassal għaž-żjeda u t-tixrid fuq ġewwa ta' agenti bijoloġiċi. Din tpoġġi lill-ħaddiema f'riskju li jiżviluppaw il-*legionnaires' disease*. Xi sintomi ta' ħaddiema li jaħdmu fuq ġewwa kienu meqjusa b'mod żbaljat li kienu kkawżati minn mard bħall-influenza. Fil-fatt, ħafna drabi, dawn kienu r-riżultat ta' agenti bijoloġiċi li jkunu żviluppaw f'sistemi ta' kundizzjonar ta' l-arja miżmuma ħażin.

Endotossini

L-endotossini jistgħu jinstabu fl-ambjenti kollha tal-postijiet tax-xogħol fejn ikun preżenti t-trab organiku. Dawk li jinsabu f'riskju jinkludu **ħaddiema fl-industrija tal-bhejjem, xjenzati li jaħdmu fuq annimali gerriema, ħaddiema fit-trattament ta' l-iskart u tad-drenaġġ, u wkoll ħaddiema li jaħdmu fuq ġewwa**. L-effetti kliniċi jvarjaw minn deni, mard li jittiehed, effetti tossiċi akuti, allergiċi, ODTS, bronkite kronika, u sindromi bħall-ażżma, sa debbulizza minħabba infezzjoni, ħsara fl-organi u saħansitra l-mewt

Espożizzjoni mħallta għal agenti bijoloġiċi u sustanzi kimiċi

Jekk ir-riskji minn agenti bijoloġiċi huma diffiċli biex jiġu vvalutati, dawk li jirriżultaw minn espożizzjoni mħallta għal agenti bijoloġiċi u sustanzi kimiċi saħansitra johlqu aktar problemi. Waqt li l-firxa ta' l-effetti potenzjali fuq is-saħħa hija waħda wiesha, huwa diffiċli biex wiehed jistabbilixxi **liema minn dawn il-kostitwenti huwa responsabbli għal liema effetti fuq is-saħħa**.

Aktar informazzjoni

Dan it-tbassir espert dwar ir-riskji bijoloġiċi huwa t-tieni minn serje ta' erba' rapporti: 'Riskji fiżiċi' kien ppubblikat; 'Riskji kimiċi' u 'Riskji psikosocjali' huma skedati għall-pubblikazzjoni.

Ir-rapport shiħ 'It-tbassir espert dwar riskji bijoloġiċi emergenti relatati mas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol':

http://riskobservatory.osha.europa.eu/risks/forecasts/biological_risks

Ir-rapport ta' l-aġenzija 'It-tbassir espert dwar riskji fiżiċi emergenti relatati mas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol':

<http://osha.europa.eu/publications/reports/6805478>

Il-ħidma kollha mwettqa mill-Osservatorju Ewropew tar-Riskji hija disponibbli mill-websajt:

<http://riskobservatory.osha.europa.eu>

(²) Id-Direttiva 2000/54/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni tal-ħaddiema minn riskji relatati ma' l-espożizzjoni għal agenti bijoloġiċi fuq il-post tax-xogħol (ĠU L 262, 17.10.2000, p. 21).

L-Aġenzija Ewropea għas-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-Post tax-Xogħol

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao
Tel. (+34) 94 479 43 60, fax (+34) 94 479 43 83
E-mail: information@osha.europa.eu

© L-Aġenzija Ewropea għas-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-Post tax-Xogħol. Ir-riproduzzjoni hija awtorizzata bil-kundizzjoni li s-sors jiġi rikonoxxut. Printed in Belgium, 2007

Traduzzjoni pprovduta miċ-Ċentru ta' Traduzzjoni (CdT, Lussemburgu), bbażata fuq test originali bl-Ingliż.

<http://osha.europa.eu>

